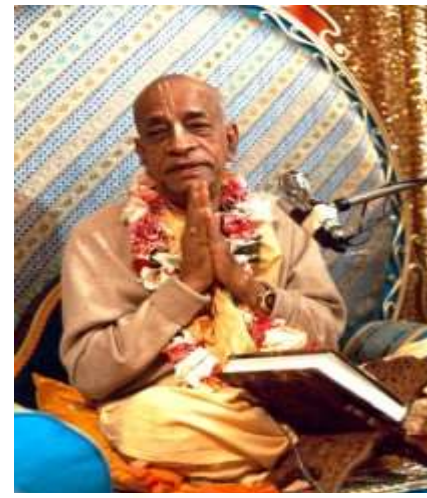

ఓం అజ్ఞానతిమమరాంధస్య జ్ఞానాంజనశలాకయా !
చక్షురున్మిలితం యేన తస్మై శ్రీ గురవే నమహా !!

శ్రీ రూప ప్రణామి
శ్రీ చైతన్య మనోభీష్టం స్థాపితం యేన భూతలే !
స్వయం రూపహ కదా మహ్యం దదాతి స్వపదాంతికమ్ !!

శ్రీల ప్రభూపాద ప్రణతి

నమ ఓం విష్ణు-పాదాయ కృష్ణ-ప్రేష్టాయ భూతలే !

శ్రీమతే భక్తివేదాంత-స్వామిన్ ఇతి నామినే !!

నమస్తే సారస్వతే దేవే గౌర-వాణీ-ప్రచారిణే !

నిర్విశేష-శూన్యవాది-పాశ్చాత్య-దేశ-తారిణే!!

పంచతత్వ మంత్రము

జయ శ్రీ కృష్ణ చైతన్యప్రభు నిత్యానంద !
శ్రీ అద్వైత గదాదర శ్రీ వాసాది గౌర భక్త బృంద !!

మహామంత్రము

హరే కృష్ణ హరే కృష్ణ
కృష్ణ కృష్ణ హరే హరే !
హరే రామ హరే రామ
రామ రామ హరే హరే !!

భగవద్గీత యదాతథము

ఎకాదశాధ్యాయము

విశ్వరూపము

11.1

అర్జున ఉవాచ

మదనుగ్రహాయ పరమం గుహ్యమధ్యాత్మసంజ్ఞితమ్ ।
యత్త్వయోక్తం వచస్తేన మోహో యం విగతో మమ ॥

అనువాదము

అర్జునుడు పలికెను : ఈ పరమ రహస్యములైన ఆధ్యాత్మిక విషయములను గూర్చి నీవు దయచే నాకు చేసిన ఉపదేశముల శ్రవణము ద్వారా ఇప్పుడు నా మోహము తొలగిపోయినది.

11.2

భవాప్యయౌ హి భూతానాం శ్రుతౌ విస్తరశో మయా ।
తత్త్వః కమలపత్రాక్ష మాహాత్మ్యమపి చావ్యయమ్ ॥

అనువాదము

ఓ కమలపత్రాక్షా! సర్వజీవుల జననమరణములను గూర్చి వివరముగా నీ నుండి
నేను శ్రవణము చేసితిని మరియు అక్షరములైన నీ మాహాత్మ్యములను కూడ
గుర్తించితిని.

11.3

ఎవమేతద్యధాత్త త్వమాత్మానం పరమేశ్వర ।
ద్రష్టుమిచ్ఛామి తే రూపమైశ్వరం పురుషోత్తమ ॥

అనువాదము

ఓ పురుషోత్తమా! ఓ పరమేశ్వరా! నీవు వర్ణించునట్లుగా నీ యధార్థ రూపమును నేను నా యెదుట చూడగలిగినను, నీవు ఏవిధముగా ఈ విశ్వము నందు ప్రవేశించితివో నేను గాంచగోరుచున్నాను. నీ యొక్క ఆ బ్రహ్మాండమైన రూపమును నేను దర్శించగోరుదును.

11.4

మన్యసే యది తచ్ఛక్యం మయా ద్రష్టుమితి ప్రభో ।
యోగేశ్వర తతో మే త్వం దర్శయాత్మానమవ్యయమ్ ॥

అనువాదము

హే ప్రభూ! యోగేశ్వరా! నీ విశ్వరూపమును గాంచుటకు నేను సమర్థుడనని నీవు
తలచినచో దయయుంచి ఆ అపరిమితమైన విశ్వరూపమును నాకు చూపుము.

11.5

శ్రీభగవానువాచ

పశ్య మే పార్థ రూపాణి శతశో ధ సహస్రశః ।
నానావిధాని దివ్యాని నానావర్ణాకృతీని చ ॥

అనువాదము

దేవాదిదేవుడైన శ్రీకృష్ణభగవానుడు పలికెను : ప్రియమైన ఓ అర్జునా!
పృథాకుమారా! వందలకొలది, వేలకొలదిగా గల నానావిధములును,
దివ్యములును, పలు వర్ణములును అగు రూపములును (నా విభూతులను)
ఇప్పుడు గాంచుము.

11.6

పశ్యాదిత్యాన్వసూన్ రుద్రానశ్వినౌ మరుతస్తథా ।
బహూన్యదృష్టపూర్వాణి పశ్యాశ్చర్యాణి భారత ॥

అనువాదము

ఓ భరతవంశ శ్రేష్ఠుడా! ఇచ్చట ఆదిత్యులను, వసువులను, రుద్రులను, అశ్వినీ కుమారులను, మరుత్తులను, సమస్త ఇతర దేవతలను గాంచుము. ఆలాగుననే ఇదివరకెన్నడును ఎవ్వరును చూడనట్టియు, విననట్టియు పలు అద్భుత విషయములను గాంచుము.

11.7

ఇహైకస్థం జగత్కృతన్నం పశ్యాద్య సచరాచరమ్ ।
మమ దేహే గుడాకేశ యచ్ఛాన్యద్ధష్టుమిచ్ఛసి ॥

అనువాదము

గుడాకేశా! నీవు చూడగోరు సమస్తమును నా దేహమున ఇప్పుడు ఒక్కమారుగా గాంచుము. నీవు ప్రస్తుతము ఏది చూడగోరినను మియు భవిష్యత్తున ఏది చూడదలచినను ఈ విశ్వరూపము నీకు చూపగలదు. స్థావర జంగమాదులన్నియు ఒకే స్థానమున దీనియందే సంపూర్ణముగా కలవు.

11.8

న తు మాం శక్యసే ద్రష్టుమనేనైవ స్వచక్షుషా ।
దివ్యం దదామి తే చక్షుః పశ్య మే యోగమైశ్వరమ్ ॥

అనువాదము

కాని ప్రస్తుత చర్మచక్షువులచే నన్ను దర్శింపలేవు. అందుచే నేను నీకు దివ్య చక్షువులను ఒసగుచున్నాను. నా యోగ వైభవమును చూడుము.

11.9

సంజయ ఉవాచ

ఏవముక్త్వా తతో రాజన్మహాయోగేశ్వరో హరిః।
దర్శయామాస పార్థాయ పరమం రూపమైశ్వరమ్ ॥

అనువాదము

సంజయుడు పలికెను : ఓ రాజా! మహా యోగేశ్వరుడును దేవాదిదేవుడనైన శ్రీకృష్ణభగవానుడు ఆ విధముగా పలికి అర్జునునకు తన విశ్వరూపమును చూపెను.

11.10 - 11

అనేకవక్తనయనమనేకాద్భుతదర్శనమ్ ।
అనేకదివ్యాభరణం దివ్యానేకోద్యతాయుధమ్ ॥

దివ్యమాల్యామృరధరం దివ్యగంధానులేపనమ్ ।
సర్వాశ్చర్యమయం దేవమనంతం విశ్వతోముఖమ్ ॥

అనువాదము

అర్జునుడు ఆ విశ్వరూపమున అనేక ముఖములను, నేత్రములను, అద్భుతదృశ్యములను గాంచెను. ఆ రూపము పలు దివ్యాభరణములచే అలంకరింపబడి, ఎత్తబడిన పెక్కు దివ్యాయుధములను ధరించియుండెను. అతడు దివ్య పూమాలలను మరియు వస్త్రములను ధరించియుండెను. పలు దివ్య సుగంధములు అతని దేహమునకు పూయబడియుండెను. అంతయు ఆశ్చర్యమయముగను, ప్రకాశమానముగను, అనంతముగను, సర్వ వ్యాపకముగను ఉండెను.

11.12

దివి సూర్యసహస్రస్య భవేద్యుగపదుత్థితా ।
యది భాః సదృశీ సా స్యాద్భాసస్తస్య మహాత్మనః ॥

అనువాదము

వందలకొలది వేలకొలది సూర్యులోకేసారి ఆకాశమున ఉదయించినచో వాటి
కాంతి, విశ్వరూపము నందలి పరమపురుషుని తేజస్సును పోల్చగలదు.

11.13

తత్రైకస్థం జగత్ కృతస్థం ప్రవిభక్తమనేకధా ।
అపశ్యద్ధేవదేవస్య శరీరే పాండవస్తదా ॥

అనువాదము

ఆ సమయమున అర్జునుడు పెక్కువేల సంఖ్యలుగా విభజింపబడియున్నను ఒకేచోట నిలిచియున్న విశ్వము యొక్క అనంత రూపములను శ్రీకృష్ణభగవానుని విశ్వరూపమున గాంచెను.

11.14

తతః స విస్మయావిష్టో హృష్టరోమా ధనంజయః ।
ప్రణమ్య శిరసా దేవం కృతాంజలిరభాషత ॥

అనువాదము

అంతట సంభ్రమమునకు గురియైనవాడును, ఆశ్చర్యచకితుడైనవాడును, రోమాంచితుడైన వాడును అగు అర్జునుడు శిరము వంచి నమస్కరించుచు ముకుళిత హస్తములతో దేవాదిదేవుని ప్రార్థింపదొడగెను.

11.15

అర్జున ఉవాచ

పశ్యామి దేవాంస్తవ దేవ దేహే సర్వాంస్తథా భూతవిశేషసజ్జాన్ ।
బ్రహ్మణమీశం కమలాసనస్థమృషీంశ్చ సర్వానురగాంశ్చ దివ్యాన్ ॥

అనువాదము

అర్జునుడు పలికెను : ప్రియమైన కృష్ణా! సమస్త దేవతలు, ఇతర సమస్త జీవులు నీ దేహమునందు సమావిష్టులై యుండుటను నేను గాంచుచున్నాను. పద్మాసనుడైన బ్రహ్మను, శివుని, మహర్షు లందరిని, దేవతా సర్పములను కూడ నీయందు నేను దర్శించుచున్నాను.

11.16

అనేకబాహూదరవక్త్రనేత్రం పశ్యామి త్వాం సర్వతో నన్తరూపమ్ ।
నాన్తం న మధ్యం న పునస్తవాదిం పశ్యామి విశ్వేశ్వర విశ్వరూప ॥

అనువాదము

హే విశ్వ ప్రభూ! హే విశ్వరూపా! నీ దేహమునందు అపరిమితముగా సర్వత్ర
వ్యాపించియున్న అనేక బాహువులను, ఉదరములను, ముఖములను,
నేత్రములను నేను గాంచుచున్నాను. నీ యందు ఆది మధ్యాంతరములను నేను
గాంచలేకున్నాను.

11.17

కిరీటినం గదినం చక్రిణం చ తేజోరాశిం సర్వతో దీప్తిమంతమ్ ।
పశ్యామి త్వాం దుర్నిరీక్ష్యం సమంతాద్ధీప్తానలార్కద్యుతిమప్రమేయమ్ ॥

అనువాదము

జ్వలించు అగ్ని లేక అపారమయిన సూర్యుని తెజస్సువలె సర్వదిక్కులకు
వ్యాపించుచున్న తేజోమయమైన కాంతి వలన నీ రూపమును గాంచుట
కష్టమగుచున్నది. అయినను పెక్కు కిరీటముల చేతను, గదలచేతను, చక్రముల
చేతను అలంకరింపబడిన నీ ఉజ్జ్వల రూపమును సర్వత్ర నేను గాంచుచున్నాను.

11.18

త్వమక్షరం పరమం వేదితవ్యం త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానమ్ ।
త్వమవ్యయః శాశ్వతధర్మగోప్తా సనాతనస్త్వం పురుషో మతో మే ॥

అనువాదము

దివ్యమైన ఆదిధ్యేయము నీవే. విశ్వమంతటికిని పరమాధారము నీవే.
అవ్యయుడవు మరియు సనాతనుడవు నీవే. శాశ్వత ధర్మరక్షకుడవు,
దేవాదిదేవుడవు నీవే. ఇదియే నా అభిప్రాయము.

11.19

అనాదిమధ్యాంతమనంతవీర్యమనంతబాహుం శశిసూర్యనేత్రమ్ ।
పశ్యామి త్వాం దీప్తిహుతాశవక్త్రం సర్వతేజసా విశ్వమిదం తపంతమ్ ॥

అనువాదము

ఆదిమధ్యాంతరహితునిగను, అపరిమిత వైభవము గలవానినిగను, అనేక
బాహువులు గలవానినిగను, సూర్యచంద్రులు నేత్రములుగా గలవానినిగను,
ప్రజ్వలించుచున్న అగ్ని వెలువడుచున్న ముఖము కలవానినిగను,
సర్వతేజముతో ఈ సమస్త విశ్వమును తపింపజేయుచున్న వానినిగను నిన్ను
గాంచుచున్నాను.

11.20

ద్యావాప్రథివ్యోరిదమంతరం హి వ్యాప్తం త్వయైకేన దిశశ్చ సర్వాః ।
దృష్ట్వాద్భుతం రూపముగ్రం తవేదం లోకత్రయం ప్రవ్యథితం మహాత్మన్ ॥

అనువాదము

నీవు ఒక్కడవేద్యైనను సమస్త ఆకాశమును, సర్వలోకములను మరియు వాని నడుమగల ప్రదేశము నంతటిని వ్యాపించియున్నావు. ఓ మహానుభావా! అద్భుతమును, భయంకరమును అగు ఈ రూపమును గాంచి లోకము లన్నియును కలత నొందుచున్నవి.

11.21

అమీ హి త్వాం సురసజ్ఞా విశన్తి కేచిద్భీతాః ప్రాంజలయో గృణన్తి ।
స్వస్తీత్యుక్త్వా మహర్షిసిద్ధసజ్ఞాః సువన్తి త్వాం స్తుతిభిః పుష్కలాభిః ॥

అనువాదము

దేవతా సమూహములన్నియును నిన్ను శరణువేడి నీ యందు ప్రవేశించు చున్నవి. వారిలో కొందరు భయపడినవారై ముకుళిత హస్తములతో ప్రార్థించు చున్నారు. మహర్షులు, సిద్ధసమూహములు రోదిస్తూ, “శాంతి! శాంతి!” అనుచు వైదిక మంత్రములచే నిన్ను స్తుతించుచున్నారు.

11.22

రుద్రాదిత్యా వసవో యే చ సాధ్యా విశ్వే శ్వినౌ మరుతశ్చక్షపాశ్చ ।
గన్ధర్వయక్షాసురసిద్ధాసజ్జా వీక్షన్తే త్వాం విస్మితాశ్చైవ సర్వే ॥

అనువాదము

పరమశివుని పలురూపములును, ఆదిత్యులును, వసువులును, సాధ్యులును, విశ్వదేవతలును, అశ్వినీ కుమారులును, మరుత్తులును, పితృదేవతలును, గంధర్వులును, యక్షులును, అసురులును, సిద్ధులును నిన్ను ఆశ్చర్యచకితులై గాంచుచున్నారు.

11.23

రూపం మహత్తే బహువక్తనేత్రం మహాబాహూ బహుబాహూరుపాదమ్ ।
బహూదరం బహుదంష్ట్రాకరాలం దృష్ట్యా లోకాః ప్రవ్యధితాస్తథాహమ్ ॥

అనువాదము

ఓ మహాబాహూ! పెక్కు ముఖములతోడను, నేత్రములతోడను, బాహువులతోడను, ఊరువుల తోడను, పాదముల తోడను, ఉదరముల తోడను, భయంకరములైన దంతములతోడను కూడిన నీ మహారూపమును గాంచి దేవతలతో కూడిన లోకములన్నియు వ్యధ చెందుచున్నవి. వారివలెనే నేనును కలత చెందుచున్నాను.

11.24

నభఃస్పృశం దీప్తమనేకవర్ణం వ్యాత్తాననం దీప్తవిశాలనేత్రమ్ ।
దృష్ట్వా హి త్వాం ప్రవ్యధితాంతరాత్మా ధృతిం న విన్ధామి శమం చ విష్ణో ॥

అనువాదము

సర్వవ్యాపకుడవైన ఓ విష్ణూ! ఆకాశమును తాకు పెక్కుప్రకాశమాన వర్ణములతో
కూడిన నిన్నును, తెరవబడిన నీ ముఖములను, తేజోవంతములైన నీ విశాల
నేత్రములను గాంచి నా మనస్సు భీతిచే కలతనొందినది. మనోస్థిరత్వమును
గాని, సమత్వమును గాని నేను ఏ మాత్రము నిలుపుకొనలేకున్నాను.

11.25

దంష్ట్రాకరాలాని చ తే ముఖాని దృష్ట్వైవ కాలానలసన్నిభాని ।
దిశో న జానే న లభే చ శర్మ ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥

అనువాదము

ఓ దేవాదిదేవా! ప్రపంచశరణ్యా! మండుచున్న ప్రళయాగ్నిని బోలిన నీ
ముఖములను, భయంకరములైన దంతములను గాంచి సమత్వమును
నిలుపుకొనలేక సర్వదిక్కులను విస్మరించితిని. సర్వవిధముల నేను
భ్రాంతుడనైతిని, దయతో నా పట్ల ప్రసన్నుడవు కమ్ము.

11.26- 27

అమీ చ త్వాం దృతరాష్ట్రస్య పుత్రాః సర్వే సహైవావనిపాలసజ్జైః ।
భీష్మో ద్రోణః సూతపుత్రస్తతాసౌ సహస్కదీయైరపి యోధముఖ్యైః ॥

వక్త్రాణి తే త్వరమాణా విశన్తి దంష్ట్రాకరాలాని భయానకాని ।
కేచిద్విలగ్నా దశనాన్తరేషు సందృశ్యన్తే చూర్ణితైరుత్తమాజ్జైః ॥

అనువాదము

భీష్ముడు, ద్రోణుడు, కర్ణుడు మున్నగువారి తోడను, ప్రతిపక్షపు రాజుల తోడను, ధృతరాష్ట్రుని పుత్రులందరును, మా పక్షము నందలి యోధాగ్రగణ్యులును, నీ భయంకరములైన నోళ్లయందు వేగముగా ప్రవేశించుచున్నారు. నీ దంతముల నడుమ చూర్ణము చేయబడిన తలలతో తగుల్కొనిన కొందరిని నేను గాంచు చున్నాను.

11.28

యథా నదీనాం బహవో మ్భువేగాః సముద్రమేవాభిముఖా ద్రవన్తి ।
తథా తవామీ నరలోకవీరా విశన్తి వక్త్రాణ్యభివిజ్వలన్తి ॥

అనువాదము

నదీ ప్రవాహములు సముద్రము నందు ప్రవహించునట్లుగా, ఈ మహా
యోధులందరును నీ నోళ్ళయందు ప్రవేశించి మండిపోవుచున్నారు.

11.29

యథా ప్రదీప్తం జ్వలనం పతజ్ఞా విశన్తి నాశాయ సమృద్ధవేగాః ।
తథైవ నాశాయ విశన్తి లోకాస్తవాపి వక్త్రాణి సమృద్ధవేగాః ॥

అనువాదము

అత్యంత వేగముతో మిడుతలు తమ వినాశము కొరకై జ్వలించుచున్న అగ్ని
యందు ప్రవేశించునట్లు, జనులందరును నీ నోళ్ళ యందు ప్రవేశించుటను నేను
గాంచుచున్నాను.

11.30

తేలిహ్యసే గ్రసమానః సమంతాల్లోకాన్ సమగ్రాన్ వదనైర్జ్వలద్భిః ।
తేజోభిరాపూర్వ జగత్సమగ్రం భాసంతవోగ్రాః ప్రతపన్తి విష్ణో ॥

అనువాదము

ఓ విష్ణూ! నీవు సమస్త జనులను నీ మండుచున్న నోళ్ళ ద్వారా అన్ని వైపుల నుండియు మ్రింగివేయుచున్నట్లు నేను గాంచుచున్నాను. విశ్వమంతటిని నీ తేజస్సుతో ఆవరించి, భయంకరములను, తపింపజేయునవియును అగు కిరణములచే నీవు వ్యక్తమగుచున్నావు.

11.31

ఆఖ్యాహి మే కో భగవానుగ్రరూపో నమోస్తు తే దేవవర ప్రసీద ।
విజ్ఞాతుమిచ్ఛామి భవంతమాద్యం న హి ప్రజానామి తవ ప్రవృత్తిమ్ ॥

అనువాదము

ఓ దేవదేవా! ఇంతటి భయంకర రూపముతోనున్న నీవెవరవో నాకు దయతో తెలియజేయుము. నేను నీకు ప్రణామముల నర్పించెదను. నన్ను అనుగ్రహింపుము. నీవు ఆదిపురుషుడవు. నీ కార్యమెట్టిదో ఎరుగ లేకున్నందున, నిన్ను గూర్చి నేను తెలిసికొనగోరుచున్నాను.

11.32

శ్రీభగవానువాచ

కాలో స్మి లోకక్షయకృత్ ప్రవృద్ధో లోకాన్సమాహర్తుమిహ ప్రవృత్తః ।
ఋతే పి త్వాం న భవిష్యన్తి సర్వే యే వస్థితాః ప్రత్యనీకేషు యోదాః ॥

అనువాదము

దేవాదిదేవుడైన శ్రీకృష్ణభగవానుడు పలికెను : నేను లోకముల నన్నింటిని నాశనము చేయు కాలమును. జనులందరినీ నశింపజేయుటకే నేనిచటకు అరుదెంచితిని. నీవు(పాండవులు) తప్ప ఇచ్చటనున్న ఇరుపక్షము లందలి యోధులందరును చంపబడుదురు.

11.33

తస్మాత్త్వముత్తిష్ఠయశో లభస్వ జిత్యా శత్రూన్ భుంక్ష్వ రాజ్యం సమృద్ధమ్ ।
మయైవైతే నిహతాః పూర్వమేవ నిమిత్తమాత్రం భవ సవ్యసాచిన్ ॥

అనువాదము

అందుచే లెమ్ము. యుద్ధసన్నద్ధుడవై కీర్తినొందుము. శత్రువులను జయించి సర్వ
సమృద్ధమైన రాజ్యము ననుభవింపుము. ఓ సవ్యసాచీ! నా పూర్వపు ఏర్పాటుచే
వారందరును ఇదివరకే మరణించి యున్నందున ఈ యుద్ధమున నీవు కేవలము
నిమిత్తమాత్రుడవు కమ్ము.

11.34

ద్రోణం చ భీష్మం చ జయద్రథం చ కర్ణం తథాన్యనపి యోధవీరాన్ ।
మయా హతాంస్త్యం జహి మా వ్యధిష్ఠా యుధ్యస్వ జేతాసి రణే సపత్నాన్ ॥

అనువాదము

ద్రోణుడు, భీష్ముడు, జయద్రథుడు, కర్ణుడు, ఇతర మహాయోధులందరును నాచే
ఇదివరకే సంహరింపబడిరి. అందుచే నీవు వారిని సంహరింపుము. ఏ మాత్రము
వ్యధనొందక కేవలము యుద్ధము నొనరింపుము. నీవు తప్పక నీ శత్రువులను
యుద్ధమున జయింపగలవు.

11.35

సంజయ ఉవాచ

ఎతచ్ఛ్రుత్వా వచనం కేశవస్య కృతాంజలిర్వేపమానః కిరీటి ।
నమస్కృత్వా భూయ ఏవాహ కృష్ణం సగద్ధదం భీతభీతః ప్రణమ్య ॥

అనువాదము

సంజయుడు ధృతరాష్ట్రునితో ఇట్లు పలికెను : ఓ రాజా! దేవాదిదేవుని ఈ పలుకులను వినిన పిమ్మట కంపించుచున్న అర్జునుడు ముకుళిత హస్తుడై, మరల మరల అతనికి ప్రణామముల నర్పించెను. భీతిని కూడినవాడై అతడు గద్గద స్వరముతో శ్రీకృష్ణునితో ఇట్లు పలికెను.

11.36

అర్జున ఉవాచ

స్థానే హృషీకేశ తవ ప్రకీర్త్యా జగత్ప్రహృష్యత్యనురజ్యతే చ ।
రక్షాంసి భీతాని దిశో ద్రవంతి సర్వే సమస్యంతి చ సిద్ధసజ్జాః ॥

అనువాదము

అర్జునుడు పలికెను : ఓ హృషీకేశా! నీ నామమును వినినంతనే లోకమంతయు సంతోషించుచున్నది. ఈ విధముగా ప్రతియొక్కరు నీ యెడ ఆసక్తులగుచున్నారు. సిద్ధసమూహములు నీకు సగౌరవముగా ప్రణమిల్లుచున్నారు. రాక్షసులు భయకంపితులై పలుదిక్కుల పలాయనమగుచున్నారు. ఇదియంతయు యుక్తముగనే జరుగుచున్నది.

11.37

కస్మాచ్ఛ తే న నమేరన్మహాత్మన్ గరీయసే బ్రాహ్మణో ప్యాదికర్రే ।
అనన్త దేవేశ జగన్నివాస త్వమక్షరం సదసత్తత్పరం యత్ ॥

అనువాదము

ఓ మహాత్మా! బ్రహ్మదేవుని కంటెను గొప్పవాడా! నీవు ఆది సృష్టికర్తవు. అట్టి నీకు వారెందులకు సగౌరవముగా ప్రణమిల్లరు? ఓ అనంతా! దేవాదిదేవా! జగన్నివాసా! నీవు అక్షయుడవైన ఆధారభూతుడవు. సర్వకారణకారణుడవు, ఈ భౌతిక సృష్టికి అతీతుడవు.

11.38

త్వమాదిదేవః పురుషః పురాణస్త్వమస్య విశ్వస్య పరం నిధానమ్ ।
వేత్తాసి వేద్యం చ పరం చ ధామ త్వయా తతం విశ్వమనన్తరూప ॥

అనువాదము

నీవు ఆదిదేవుడవు, సనాతన పురుషుడవు, భౌతిక జగత్తునకు పరమోత్కృష్టమైన ఆశ్రయమువు. నీవు సర్వమును ఎరిగినవాడవు. తెలియదగిన సర్వము నీవే. ప్రకృతి గుణములకు అతీతుడవైన దివ్య శరణ్యుడవు నీవే. ఓ అనంతరూపా! ఈ సమస్త విశ్వము నీచే వ్యాపింప బడియున్నది.

11.39

వాయుర్యమో గ్నిర్వరుణః శశాఙ్కః ప్రజాపతిస్త్వం ప్రపితామహశ్చ ।
నమో నమస్తే స్తు సహస్రకృత్వః పునశ్చ భూయో పి నమో నమస్తే ॥

అనువాదము

వాయువు మరియు పరమ నియామకుడవు నీవే! అగ్ని, జలము, చంద్రుడవు నీవే!
ఆదిజీవియైన బ్రహ్మవు మరియు ప్రపితామహుడవు కూడ నీవే! కనుకనే నీకు
వేయిమార్లు తిరిగి తిరిగి గౌరవపూర్వక ప్రణామముల నర్పించుచున్నాను.

11.40

నమః పురస్తాదథ పృథ్వీతస్తే నమోస్తు తే సర్వత ఏవ సర్వ ।
అనంతవీర్యామితవిక్రమస్త్యం సర్వం సమాప్నోషి తతో సి సర్వః ॥

అనువాదము

నీకు ముందు నుండి, వెనుక నుండి, సర్వాదిక్కుల నుండి నమస్కారముల
నర్పించుచున్నాను. ఓ అనంతవీర్యా! నీవు అమిత విక్రమ సంపన్నుడవు
మరియు సర్వవ్యాపకుడవు. కనుకనే సర్వమును నీవే అయియున్నావు.

11.41 - 42

సఖేతి మత్వా ప్రసభం యదుక్తం హే కృష్ణ హే యాదవ హే సఖేతి ।
అజానతా మహిమానం తవేదం మయా ప్రమాదాత్ ప్రణయేన వాపి ॥

యచ్ఛాపహసార్థమసత్కృతో సి విహరశయ్యాసనభోజనేషు ।
ఏకో ధ వాప్యచ్యుత తత్సమక్షం తత్ క్షామయే త్వామహమప్రమేయమ్ ॥

అనువాదము

నీ మహిమలను తెలియక నిన్ను మిత్రునిగా భావించి, “ఓ కృష్ణా!”, “ఓ యాదవా!”, “ఓ మిత్రమా!” అని సంబోధించి యుంటిని. ప్రేమతో గాని లేదా మూర్ఖత్వముతో గాని నేనొనరించిన దానినంతటిని దయతో క్షమింపుము. మనము విశ్రాంతి గైకొనునప్పుడు, ఒకే శయ్యపై శయనించినప్పుడు, కూర్చుండినప్పుడు, కలిసి భుజించినప్పుడు ఒంటరిగా కొన్నిమార్లు మరియు పలుమిత్రుల సమక్షమున మరికొన్నిమార్లు నిన్ను నేను వేళాకోళముగా అగౌరవపరచి యుంటిని. ఓ అచ్యుతా! ఆ అపరాధము లన్నింటికిని నన్ను క్షమింపుము.

11.43

పితాసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురుర్గరీయాన్ ।
న త్వత్సమో స్త్యభ్యధికః కుతో న్యో లోకత్రయే ప్యప్రతిమప్రభావ ॥

అనువాదము

స్థావర, జంగమములతో కూడిన ఈ సమస్త సృష్టికి నీవే తండ్రీవి. దానికి ముఖ్య పూజనీయుడగు పరమాచార్యుడవు నీవే. నీతో సమానుడెవ్వడును లేడు. నీతో ఏకమైనవాడు గాని మరొకడుండజాలడు. అపరిమిత శక్తి సంపన్నుడవైన ఓ ప్రభూ! అట్టియెడ ముల్లోకములలో నీ కంటెను అధికు డెవడుండును?

11.44

తస్మాత్ ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామహమీశమీద్యమ్ ।
పితేవ పుత్రస్య సఖేవ సఖ్యః ప్రియః ప్రియాయార్హసి దేవ సోఢుమ్ ॥

అనువాదము

ప్రభూ! నీవు ప్రతిజీవికిని పూజనీయుడవైన దేవాదిదేవుడవు. కనుకనే నేను నీ యెదుట సాష్టాంగపడి గౌరవపూర్వకముగా ప్రణమిల్లుచు నీ దయ కొరకై అర్థించుచున్నాను. తండ్రి పుత్రుని అవిధేయతను, మిత్రుడు మిత్రుని అమర్యాదను, ప్రియుడు ప్రియురాలి వేళాకోళమును సహించునట్లు నేనేమైన తప్పులను చేసినచో దయతో నన్ను సహింపుము.

11.45

అదృష్టపూర్వం హృషితో స్మి దృష్ట్వా భయేన చ ప్రవ్యధితం మనో మే ।
తదేవ మే దర్శయ దేవ రూపం ప్రసీద దేవేశ జగన్నివాస ॥

అనువాదము

నేనిదివరకెన్నడును చూడనటువంటి ఈ విశ్వరూపమును గాంచిన పిమ్మట నాకు మిగుల సంతోషము కలిగినది. కాని అదే సమయమున మనస్సు భయముతో కలత చెందినది. కనుక ఓ దేవాదిదేవా! జగన్నివాసా! నన్ననుగ్రహించి నీ దేవాదిదేవుని రూపమును తిరిగి నాకు చూపుము.

11.46

కిరీటినం గదినం చక్రహస్తమిచ్ఛామి త్వాం ద్రఘ్మమహం తద్భైవ ।
తేనైవ రూపేణ చతుర్భుజేన సహస్రబాహూ భవ విశ్వమూర్తే ॥

అనువాదము

ఓ విశ్వరూపా! సహస్రబాహూ! తలపై కిరీటమును, హస్తములలో శంఖమును, చక్రమును, గదను, పద్మములను కలిగియుండెడి నీ చతుర్భుజ రూపమును గాంచగోరుదును. ఆ రూపము నందు నిన్ను దర్శింప వాంఛించుచున్నాను.

11.47

శ్రీభగవానువాచ

మయా ప్రసన్నేన తవార్జునేదం రూపం పరం దర్శితమాత్మయోగాత్ ।
తేజోమయం విశ్వమనంతమాద్యం యన్మే త్వదన్యేన న దృష్టపూర్వమ్ ॥

అనువాదము

శ్రీకృష్ణభగవానుడు పలికెను : ఓ ప్రియమైన అర్జునా! ప్రసన్నుడనైన నేను నా అంతరంగ శక్తిచే భౌతిక జగత్తు నందలి ఈ దివ్యమగు విశ్వరూపమును నీకు చూపియుంటిని. తేజోమయమును, అనంతమును, ఆద్యమును అగు ఈ రూపమును నీకు ముందెవ్వరును గాంచియుండలేదు.

11.48

న వేదయజ్ఞాధ్యయనైర్న దానైర్న చ క్రియాభిర్న తపోభిరుగ్రైః ।
ఏవంరూపః శక్య అహం నృలోకే ద్రష్టుం త్వదన్యేన కురుప్రవీర ॥

అనువాదము

ఓ కురుప్రవీరా! ఈ నా విశ్వరూపమును నీకు పూర్వము ఎవ్వరూ చూడలేదు, ఎందుకంటే వేదాధ్యయనముచే గాని, యజ్ఞయాగాదులు చేయడం ద్వారా గాని, దానములచే గాని, పుణ్యకర్మలచే గాని, తీవ్రమైన తపస్సులచే గాని ఈ భౌతిక ప్రపంచంలో ఈ రూపంతో నన్ను చూచుటకు శక్యముకాదు.

11.49

మా తే వ్యథా మా చ విమూఢభావో దృష్ట్యా రూపం ఘోరమీదృఙ్మమేదమ్ ।
వ్యపేతభీః ప్రీతమనాః పునస్త్యం తదేవ మే రూపమిదం ప్రపశ్య ॥

అనువాదము

నా ఈ భయంకరమైన రూపమును చూచి నీవు భ్రాంతుడవును, కలత
నొందినవాడవు అయితివి. అదియంతయు ఇప్పుడు అంతరించును గాక! ఓ భక్తా!
అన్ని కలతల నుండియు విముక్తుడవు కమ్ము. నీవు కోరిన రూపమును ప్రశాంత
మనస్సుతో ఇప్పుడు గాంచుము.

11.50

సంజయ ఉవాచ

ఇత్యర్జునుం వాసుదేవస్తథోక్త్యా స్వకం రూపం దర్శయామాస భూయః ।
ఆశ్వాసయామాస చ భీతమేనం భూత్వా పునః సౌమ్యవపుర్మహాత్మా ॥

అనువాదము

సంజయుడు ధృతరాష్ట్రునితో ఇట్లు పలికెను : దేవాదిదేవుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఆ విధముగా అర్జునునితో పలికి తన చతుర్భుజ రూపమును తిరిగి ప్రదర్శించెను. చివరికి భీతుడైన అర్జునునకు ఆ విధముగా ఓదార్చుచు అంత్యమున తన ప్రసన్న ద్విభుజ రూపమును చూపెను.

11.51

ఆర్జున ఉవాచ

దృష్ట్వేదం మానుషం రూపం తవ సౌమ్యం జనార్దన ।
ఇదానీమస్మి సంవృత్తః సచేతాః ప్రకృతిం గతః ॥

అనువాదము

ఆ విధముగా అర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని ఆద్యరూపమును గాంచినంతనే ఇట్లు పలికెను : ఓ జనార్దనా! అత్యంత సుందరమైన ఈ నీ మానవరూపమును గాంచి శాంతచిత్తుడనై నా సహజ స్వభావమును పొందితిని.

11.52

శ్రీభగవానువాచ

సుదుద్ధర్మమిదం రూపం దృష్టవానసి యన్మమ ।
దేవా అప్యస్య రూపస్య నిత్యం దర్శన కాంక్షిణః ॥

అనువాదము

శ్రీకృష్ణభగవానుడు పలికెను : ప్రియమైన ఓ అర్జునా! నీ విపుడు దర్శించుచున్న నా ఈ రూపము గాంచుటకు మిక్కిలి దుర్లభమైనది. మిక్కిలి ప్రియమైన ఈ రూపమును దర్శించు నవకాశమునకై దేవతలు కూడ నిత్యము వేచియుందురు.

11.53

నాహం వేదైర్న తపసా న దానేన న చేజ్యయా ।
శక్య ఏవంవిధో ద్రష్టుం దృష్టవానసి మాం యథా ॥

అనువాదము

దివ్య చక్షువులతో నీవు గాంచుచున్న ఈ రూపము కేవలము వేదాధ్యయనముచే గాని, తీవ్ర తపశ్చర్యలచే గాని, దానముచే గాని, పూజలచే గాని అవగతము కాదు. మానవుడు నన్ను యథార్థముగా గాంచుటకు ఇవియన్నియును సాధనములు కాజాలవు.

11.54

భక్త్యా త్వనన్యయా శక్య అహమేవంవిధో ఝన ।
జ్ఞాతుం ద్రష్టుం చ తత్త్వేన ప్రవేష్టుం చ పరంతప ॥

అనువాదము

ఓ ప్రియమైన అర్జునా! కేవలము అనన్యమైన భక్తియుక్త సేవచేతనే నేను
యథార్థముగా నీ ఎదుట నిలిచినరీతి తెలియబడగలను మరియు ప్రత్యక్షముగా
దర్శింపనగుదును. ఈ విధముగా మాత్రమే నీవు నా రహస్యములను అవగాహన
చేసికొనగలుగుదువు.

11.55

మత్కర్మకృన్మత్పరమో మద్భక్తః సజ్జవర్జితః ।
నిర్వైరః సర్వభూతేషు యః స మామేతి పాణ్డవ ॥

అనువాదము

ఓ ప్రియమైన అర్జునా! నా శుద్ధభక్తియుక్తసేవ యందు నెలకొని యందు వాడును, కామ్యకర్మలు, మనోకల్పనలనెడి కల్మషముల నుండి విముక్తుడైన వాడును, నన్నే తన జీవిత పరమలక్ష్యముగా భావించి నా కొరకై కర్మ నొనరించువాడును, సర్వజీవుల యెడ మిత్రత్వమును కలిగియుండువాడును అగు మానవుడు నన్నే తప్పక చేరును.

హారే కృష్ణ